

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Casus XXXIII. De defectibus in Confessione commissis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

facile ad hoc respondetur, videlicet, quod in Contractibus, præsertim onerosis, & reciprocis, duplex obligatio contrahatur à debitore; una ad præstandam solutionem in certa specie monetæ; altera ad solvendam æstimationem pecuniarum, seu ad solvendum pretium pecuniarum certum, vel incertum, seu fortunæ commis-

sum; quæ duæ obligationes, cum dividuæ sint, unâ impossibili redita, perseveret altera, juxta Juris Reg. 37. in 6. *utile non debet per inutile vitiari.* Ut adeò cum prior pecunia est prorsus reprobata, nova sit solvenda, attempta prioris æstimatione,

C A S U S XXXIII.

De defectibus in Confessione commissis.

Fulgentius nunquam antehac in Confessione se accusavit de pravis desideriis, & pollutionibus in juventute habitis, eò quod putaverit non esse peccata gravia; modò autem cum inaudit audiat esse peccata, eadem in S. Tribunali aperit Marillo Sacerdoti, cum alio peccato gravi ex verecundia, ut putat, in alia Confessione omisso. Merillus, audita peccatorum Confessione, cum absolvit, nulla præmissa monitione, nullaque imposita obligatione præteritas Confessiones repetendi.

QUÆR. I. *An, & quando teneatur Confessarius auferre penitenti ignorantiam circa peccata, quæ commisit?*

QUÆR. II. *An, & quomodo teneatur Confessarius supplere defectus circa valorem sacramenti à se in Confessione commissos?*

QUÆR. III. *An, qui nunquam in juventute confessus est prava desideria, & pollutiones, quia non putavit esse peccata, teneatur postea, cum id rescit, reiterare Confessiones, vel saltem peccata illa per ignorantiam in prioribus Confessionibus omissa confiteri?*

QUÆR.

QUÆR. IV. An, qui dubitat, an ex verecundia omiserit in Confessione aliquod peccatum mortale, teneatur repetere Confessionem illam, vel solum confiteri peccatum omissum?

191 **A**D I. Q. Sciendum est, ignorantiam aliam esse invincibilem, & aliam vincibilem. Invincibilis est, quæ morali diligentia superari, ac tolli non potest, eò quòd vel nunquam in mentem venerit, dubitare, aut cogitare de opposito, vel etsi in mentem venerit attamen adhibita diligente inquisitione ignorantia depelli, ac veritatis cognitio acquiri non potuit. Et hæc ignorantia, tam juris, quàm facti, utpote involuntaria, omninò à culpa excusat; & hinc dici etiam solet antecedens, eò quòd antecedat omnem voluntatis actum, atque ideò prorsus inculpada est. Ignorantia vincibilis est, quæ potest, vel potuisset, ac debuisset superari, ac tolli, & opposita scientia acquiri, atque adeò aliquo modo voluntaria est, & idcirco dici etiam solet consequens, quia consequitur voluntatem directam, vel indirectam, ideòque culpabilis est. Hæc porrò vincibilis ignorantia affectata esse potest, & non affectata; prior est directè voluntaria, ut notat S. Th. q. 76, a. 3. posterior verò indirectè. Affectata ergo ignorantia est, cum quis studio, & datâ operâ vult ignorare veritatem, sive ex tædio discendi, sive ex eo, ut sic

legis obligatione ignorata, vel liberius peccare possit, vel ut aliquam inde excusationem mereatur.

Ignorantia non affectata seu indirectè tantum voluta, alia est crassa, lata, supina; quando scilicet ad hanc tollendam nulla, vel modica cura, ac diligentia adhibetur. Alia non crassa, non supina, quando scilicet hæc vel non tam facilè superari potuit, vel ad eam vincendam diligentia quidem adhibita est, sed non sufficiens. Omnis ignorantia, quæ mortalis est, secundum Suarez *de censur. D. 4. S. 10. n. 10.* etiam crassa dicitur, licet hæc latitudinem patiatur. His præmissis.

R. ad I. Q. cum Soto 4. d. 192. 18. q. 2. a. 3. Sanch. l. 2. D. 38. Lug. D. 22. S. 2. Metin. Ledesm. Henriq. Arag. aliisque, quoties ignorantia, sive juris, sive facti, vincibilis, & lethaliter culpabilis est, aut contra ipsum poenitentem, qui ex conscientia erronea putat esse peccatum, quod revera peccatum non est, non potest Confessarius dissimulare, sed tenetur monere, & ignorantiam auferre; quia cum ignorantia hæc minimè excuset, poenitens est affectus culpa lethali, & indispositus ad absolutionem; adeò
C c 2 que

que si Confessarius dissimularet, & non moneret, conferret sacramentum indigno. 2. Quia ex una parte monitio illa proderit, ut pœnitens, sublatâ ignorantia, cognoscat malum statum, in quo versatur, & fortè respiscat; ex altera parte cum pœnitens ad Confessarium accedat, tanquam ad Doctorem, & Vicarium Dei, ut ab ipso instruatur, nisi id præstet Confessarius, agit infideliter, & tacens, absolvensque pœnitentem videtur suo factò illius errorem approbare, & confirmare.

Quòd si ignorantia, cujusque juris, invincibilis sit, cautè procedendum est, & perpendendum, quid præponderet; si enim spes probabilis sit, fore, ut monitio proficit sine gravi scandalo, & detrimento, tenetur Confessarius monere, & vi sui officii pœnitentem instruere, præsertim cum ignorantia, quæ nunc invincibilis est, possit facillè fieri vincibilis: si verò prævideat, ignorantiam ablatam redundare debere in novum peccatum pœnitentis, qui profecturus est, id cum peccato faciens, quod priùs licitè faciebat, dissimulare debet Confessarius, saltem si non interrogetur, ut si v. g. videat, pœnitentem esse in conjugio inito cum impedimento irritante, non debet illud aperire, si ex hoc scandalum sequatur, & majus damnum pœnitentis, cujus majus bonum procurare debet; adeoque cessante

spe boni pœnitentis, ad quod Confessio ordinatur, non tenetur Confessarius monere, sed potiùs tacere, ne insuper scandala, aliàque mala, & inconvenientia sequantur, & aniam præbeat peccandi iis, qui in bono sunt Statu. Sed quid si Confessarius nec sciret profuturam admonitionem, nec etiam sciret obfuturam, an tunc in dubio admonendus sit pœnitens?

R. si dubitat de profectu, & non timeatur damnum, teneri utique admonere, tum ex charitate, tum ex officio Doctoris, & Pastoris. Si verò dubitet, an profutura, vel obfuturam sit admonitio, rectè applicatur hîc regula, quam de correctione fraterna adhibet Filliuc *l. 2. c. 28. c. 6.* cum aliis, ut scilicet comparetur utilitas, & damnum, & gradus timoris, ac spei, ac omnibus consideratis illud eligatur, quod præponderare judicatur, & secundum præsentem statum eligibilis est.

Limitant aliqui 2. doctrinam hanc cum Adrian. *quodl. 5. q. 2. a. 2. lit. F. vers. ad q. respondeo* eamque procedere ajunt duntaxat pro casu, quo ignorantia pœnitentis non redundat in detrimentum proximi, Verùm alii meliùs affirmant cum Sanch. Lug. aliisque citt. etiam in hoc casu tacere debere, quando probabiliter existimat fore, ut sua monitio nihil pro-

fit,

fit, v. g. si pœnitens bona fide possideat hæreditatem, quam Confessarius novit injustè possidere, & credit nihil profuturam monitionem; quia est difficillimum relinquere illam, vel videt pœnitentem teneri restituere, & per ignorantiam invincibilem excusari, monitumque non restitutum, ubi melius tacet, & tacere tenetur, cum eadem sit ratio etiam in hoc casu, & nihil sit profuturum Creditori, quòd tali pœnitenti veritatem tunc aperiat Confessarius.

Limitanda tamen est tradita supra doctrina pro casu, quo hujusmodi ignorantia redundat in detrimentum, & malum publicum, seu contra commune bonum, v. g. si Parochus habeat invincibiliter opinioniones erroneas, quas subditis ingerit circa mores; vel si putet bona fide, se esse sacerdotem, cum non sit, cujus ignorantia redundat in damnum commune eorum, qui ab eo sacramenta irrita, & nulla suscipiunt.

Ratio est; quia bonum publicum præponderat bono privato pœnitentis.

Porrò dixi supra debere Confessarium dissimulare, & tacere, saltem si non interrogetur à pœnitente; nam si interrogetur, teneri tunc veritatem aperire, merito censent Sotus l. c. 4. ad 2. Lug.

citt. Suarez D. 32. S. 4. n. 2. Sanch. l. c. n. 14. Ledesm. Lud. Lop. Angl. Medin. Henriq. & alii; & ratio est; quia jam tunc conscientia pœnitentis læta est in illo dubio, & taciturnitas Confessarii, esset erroris approbatio, utpote quam pœnitens, proposita interrogatione, interpretaretur affirmationem, sicque auctoritate Confessarii faceret, quod prius ex ignorantia faciebat; posset tamen tunc Confessarius, ait Lug. fingere se non audiisse, vel non attendisse, vel oblitum fuisse respondere, ut sic remaneat pœnitens in ea bona fide, quam prius habebat, non tamen ipsius auctoritate confirmata.

Nec obest prædictis C. qui scandalizaverit de reg. jur. juxta quod utilius Scandalum nasci permittitur, quam veritas relinquatur; nam id sic intelligendum est, ut cum aliis explicat S. Th. 2. 2. q. 43. a. 7. in corp. scilicet, quando aliquid sine peccato mortali fieri non potest, vel omitti, faciendum non est, vel omittendum propter scandalum, secus quando fieri potest, vel omitti sine peccato.

Ad 2. Q. An, & quomodo sup-¹⁹⁴plendi sint defectus à Confessario commissi circa valorem sacramenti, absolvendo scilicet invalide pœnitentem à peccatis lethalibus bona fide confitentem ex defectu jurisdictionis, aliove ex capite?

Cc 3

Non

Non nullorum fuit opinio cum Sylvest. *V. Confessor.* & Navar. in *Sum. c. 16. n. 14.* dicentium, debere Confessarium, si sine scandalo, & damno fieri potest, talem pœnitentem monere de defectu commisso, ut iterum confiteatur: Si verò id fieri non possit, debere absolvere præsentem, vel etiam absentem, expectando tempus, quo Confessarius credat pœnitentem fore dispositum, & in Statu gratiæ, quorum sententiam quoad absolutionem ab excommunicatione non improbat Suarez *D. 31. S. 6.* Quoad absolutionem verò à peccatis in absentia, meritò hodie rejicitur ab omnibus, & contrarium constat ex Pontificia declaratione Clementis VIII. imò neque in præsentia debet talis absolvi, ut rectè probat Suarez, & Valq. *q. 93. a. 3. dub. 8.* quia absolutio non est valida sine intentione ex parte pœnitentis, & interim potuit graviter de novo peccasse.

Alii cum D. Antonir. Valer. Pont. aliisque apud Suarez *l. c.* censent, Confessarium in tali casu non teneri ad monendum, aliudve faciendum, sed dolendum dundaxat esse de culpa præterita, relinquendo pœnitentem in bona fide; quia illa peccata, à quibus non fuit absolutus, per subsequenter Confessionem indirectè postea remittentur, & aliunde Confessarius non potest sine gravi ho-

noris, & famæ detrimento pœnitentem monere. Excipiunt tamen casum, quo pœnitens esset in tali statu, in quo probabiliter putaretur nulla postea peccata confessurus.

Verùm melius R. cum Suarezio *195* citt. Valq. *l. c. Lug. D. 22. S. 3.* Dicastill. *D. 10. n. 500.* Arriag. *D. 44. n. 11.* Coninch. Cordub. aliisque compluribus apud Lug. & Dianam *p. 11. tr. 4. R. 9. & p. 2. tr. 15. R. 6.* Quando error circa valorem, & substantiam sacramenti commissus est, præsertim ex malicia, aut culpabili negligentia sacerdotis, teneri Confessarium, si absque gravi incommodo, ac detrimento proprio, vel alterius, aut scandalo potest, petita licentiâ, monere pœnitentem, si aliâ viâ nequeat errorem corrigere. Ratio inter alias est, quia universim, quicumque alteri occasionem, aut causam dedit transgrediendi legem aliquam Divinam, debet, si potest occasionem, & ignorantiam tollere, ut legem Dei servare possit, ut si v. g. dixisti petro, non esse die festo audiendum Sacrum, teneris postea eum monere de obligatione Sacri tali die audiendi: atqui ejusmodi defectus à Confessario commissi, sunt pœnitenti, eos aliàs ignorantibus, occasio, vel causa transgrediendi, & negligendi legem Divinam de procuranda directa absolutione ab omnibus peccatis commissis: ergo tenetur eos tollere

tollere, siquidem sine gravi suo incommodo, & scandalo potest, quod Suarez putat prudenti non esse difficile, si v. g. in alia Confessione interroget pœnitentem, utrum etiam de omnibus aliis jam expositis doleat, petatque ab iis rursus absolvi, si fortè indigeret tali absolutione, & siquidem affirmet, poterit ab omnibus una absolutione directè absolvi, sicque defectus emendari: Pro praxi tamen cum rarò detur talis opportunam onendi occasio, & plerumque id fieri nequeat sine gravi incommodo, aut detrimento honoris, & famæ Confessarii, utpote qui dicere deberet, se malè absolvisse, aut fortè non sine periculo violandi sigilli, idcirco poterit Confessarius se accommodare probabili multorum sententiæ deobligantium eum ad monendum ob rationem supra insinuatam, nisi probabiliter putaretur, pœnitens postea non confessurus, vel non habiturus amplius confitendi occasionem.

196 Ad 3. Q. respondet Bordonus in *Miscellan. Decis.* 321. talem, qui prava desideria, & mollitiem confessus non est, putans non esse peccata non teneri præteritas confessiones repetere, quia cum bona fide processerit, non peccavit, hujusmodi prava desideria non confitendo, atque adeò validè confessus est. Sed neque teneri ea postea confiteri, cum rescit, esse peccata. Rationem dat; quia præteri-

tæ peractæ Confessiones non caruerunt sua integritate; integritas, enim Confessionis pro objecto habet solum peccatum cognitum ex parte pœnitentis; hic autem nunquam cognovit ea desideria, & pollutiones esse peccata, uti ponitur, ergo &c.

Econtra non esse quidem repetendas præteritas confessiones, sed sufficere, ut quis cum postea advertit, ea duntaxat confiteatur, quæ omisa fuerant, docent Sylvest. *V. confessio, n. 4. q. 3.* Navar. *C. fratres de pœn. dist. 5. n. 82.* Eman. Sa *V. confessio.* Leander. *de Sacram. tr. 5. D. 9. q. 69.* Laym. *l. 5. tr. 6. c. 9.* Bejap. *1. cas. 9.* Bonac. Diana, qui *tr. 14. R. 19.* ita loquitur: communiter asserunt DD. quòd, licet non teneatur iterare Confessionem, qui putat invincibiliter non esse mortale aliquod mortale, tamen hoc non obstante omnes asserunt, quòd teneatur confiteri peccata in priori confessione omisa, & ideò dicendum est contra Bordonum in casu posito non esse reiterandas Confessiones, sed explicanda, & confitenda omnia desideria in Confessionibus non explicata. Ita ille. Id, quod timoratorum praxis observat.

Ad 4. Q. putarunt non nulli 197 cum, & apud Carol. Baucium in *Miscellan. rom. 1. q. 474.* non teneri ita dubitantem repetere Confessionem, sed sufficere confiteri sub dubio

bio peccatum illud in Confessione omiffum.

Ratio est; quia in dubio non debet pœnitenti imponi onus grave, quale est repetere Confessionem fortè etiam multorum annorum, nec aliud debet dubium operari, quàm ut pœnitens teneatur sub dubio exponere in Confessione peccatum omiffum.

Confirmatur. Qui dubitat, an votum emiserit, etiamsi magis inclinè in partem voti, non tenetur voto, neque ad partem pro ratione hujus majoris inclinationis: Ergo neque est obligandus pœnitens ad reiterandam Confessionem, in qua dubitat, an ex malitia peccatum mortale in Confessione subticuerit, etiamsi magis inclinè, quòd illud ex malitia tacuerit. Nihilominus.

R. probabilius repetendam esse talem Confessionem. Ratio est; quia qui rationabiliter dubius est, an voluntariè, & ex malitia peccatum mortale omiserit in Confessione tenetur illud confiteri, uti admittit ipse Baucius adversarius, (nisi scilicet deposito dubio bona fide arbitretur se esse immunem ab obligatione confitendi) quia universale præceptum integrè con-

fitendi est in possessione contra libertatem pœnitentiis, cui proin incumbit probare integritatem Confessionis: ergo etiam qui rationabiliter dubitat, an Confessionem mutilatam, & invalidam fecerit, tenetur illam reiterare, nisi probet integritatem: atqui talis dubitat de Confessione mutilata, & invalida hoc ipso, quod dubitet de peccato voluntariè, & ex malitia omisso: imò de peccato commisso, & omisso est certus, sed dubitet duntaxat, an illud ex verecundia, & malitiosè tacuerit; adeoque Confessionem invalidam peregerit; ideoque iterandam, si integritatem probare nequeat. Unde non currit paritas cum eo, qui dubitat, an votum emiserit, tum ex hoc capite, tum quia in tali casu possessio non stat pro voto, sed quamdiu dubitatur de emissionem voti, libertas dubitantis manet in possessione, nisi contra ipsam probetur exceptio; in posito autem casu possessio stat pro præcepto universali integrè confitendi, nisi contra ipsum probetur exceptio ab eo, qui se præcepto, ejusque oneri vult subducere. Unde patet etiam responsio ad rationem in contrarium.

CASUS